

Uppföljning av utbildningar som finansierats med statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning 2018

I denna promemoria redovisar Skolverket uppdraget att följa upp vilka utbildningar statsbidraget för regional yrkesinriktad vuxenutbildning har använts till.¹ Denna redovisning avser endast de elever och utbildningsplatser som finansieras med statsbidraget för regional yrkesinriktad vuxenutbildning. De utbildningar som kommunerna finansierar som medfinansiering ingår alltså inte. Eftersom statsbidraget endast funnits sedan 2017 är det ännu inte möjligt att redovisa i vilken utsträckning elever som slutfört regionalt yrkesvux är sysselsatta i arbete.

Skolverket kommer också att under hösten 2019 redovisa en bredare uppföljning av yrkesinriktad vuxenutbildning, som även kommer att ge en bild av de utbildningsplatser som kommunerna finansierar inom ramen för regionalt yrkesvux. Den uppföljningen kommer dessutom att omfatta en kvalitativ studie av kommunernas arbete med regional yrkesinriktad vuxenutbildning.

Sammanfattning

Antalet elever inom den statsbidragsfinansierade delen av regional yrkesinriktad vuxenutbildning har ökat mellan 2017 och 2018. Störst yrkesinriktning sett till andel deltagare är vård och omsorg. Omkring 20 procent av deltagarna inom yrkesvux respektive lärlingsvux 2018 kan dock inte hänföras till en yrkesinriktning.

Andelen deltagare som läser yrkesvux och lärlingsvux i kombination med sfi eller svenska som andraspråk har mer än fördubblats mellan åren 2017 och 2018. Vidare har andelen män ökat något, liksom andelen utrikes födda elever. Bland de utrikes födda eleverna finns en större andel med kortare vistelsetid i Sverige 2018 jämfört med 2017.

Statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning

Sedan den 1 januari 2017 kan kommuner söka statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning (regionalt yrkesvux).² För att söka statsbidraget behöver minst tre kommuner samverka om planering och genomförande av utbildningen. Enligt statsbidragsförordningen ska de samverkande kommunerna ”erbjuda kombinationer av nationella kurser i yrkesämnen som är relevanta för ett yrkesområde (sammanhållna yrkesutbildningar)”. De samverkande kommunerna ska även erbjuda enstaka kurser i yrkesämnen. Dessutom ska de samverkande

¹ Uppdraget är givet i 35 § förordningen (2016:937) om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning.

² Förordning (2016:937) om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning.

kommunerna sammantaget finansiera utbildning som motsvarar den utbildning de erhåller statsbidrag för.³

Skolverket ska följa upp vilka utbildningar statsbidraget har använts till och hur bidraget har använts uppdelat på kön, ålder, tidigare utbildningsnivå, andel utrikes och inrikes födda och, för utrikes födda, vistelsetid i Sverige.⁴ I denna promemoria redovisar vi regional yrkesinriktad vuxenutbildning som har bedrivits med statsbidrag under 2018, samt bakgrundsinformation om eleverna på utbildningen under detta år. Resultaten jämförs med 2017 års uppföljning av regionalt yrkesvux.

Skolverket ska enligt uppdraget i statsbidragsförordningen också redovisa i vilken utsträckning elever som slutfört regionalt yrkesvux är sysselsatta i arbete. Eftersom statsbidraget endast funnits sedan 2017 är det ännu inte möjligt att genomföra en sådan uppföljning.

Den del av yrkesutbildningen som medfinansieras av kommunerna är inte inkluderad i statistiken som presenteras i denna promemoria. Resultaten (andelen deltagare på olika yrkesinriktningar, andelen kvinnor och män, andelen födda i Sverige respektive i utlandet, osv.) kan därmed se annorlunda ut inom den kommunala yrkesutbildningen som helhet jämfört med enbart den del som finansieras med statsbidraget.

Antal elever och deltagare i regional yrkesinriktad vuxenutbildning

I tabell 1 framgår antal elever inom regional yrkesinriktad vuxenutbildning 2017 och 2018.⁵ Resultatet visar att antalet elever inom regional yrkesinriktad vuxenutbildning har ökat med 20 procent. Den största procentuella ökningen finns inom yrkesförrutbildningen.

Tabell 1. Antal elever inom regional yrkesinriktad vuxenutbildning 2017 och 2018 samt förändringen mellan åren i procent.

	2017	2018	Förändring (%)
Yrkesvux	34 188	40 821	+19
Lärlingsvux	2 899	3 579	+23
Yrkesförrutbildning	1 036	1 584	+53
Totalt	37 693	45 176	+20

Not: En elev kan läsa kurser inom både yrkesvux, lärlingsvux och yrkesförrutbildning under ett kalenderår. Därför summerar inte antalet elever inom respektive inriktning till det totala antalet elever inom regional yrkesinriktad vuxenutbildning.

³ Lärlingsvux och yrkesförrutbildningen är undantagna kravet på medfinansiering. Ersättningen för de dyrare utbildningarna i yrkesvux ökade 2018 medan ersättningen för resterande utbildningar i stort sett har varit densamma 2018 som 2017.

⁴ 35 § förordningen (2016:937) om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning.

⁵ Antalet elever som presenteras här avser antalet elever i statsbidragsredovisningen per den 15 februari 2019. Elever med tillfälliga personnummer är exkluderade.

I tabell 2 framgår de olika yrkesinriktningarna som deltagarna studerar. En elev räknas som en deltagare på varje yrkesinriktning denne läser under kalenderåret, och därför överstiger också antalet deltagare antalet elever.

Uppgiften om yrkesinriktningar är framtagen på olika sätt för 2017 och 2018.⁶ Inför uppföljningen av regional yrkesinriktad vuxenutbildning 2017 rapporterade huvudsökande kommun in uppgift om vilka inriktningar (s.k. yrkesområden) som eleverna läste. Antalet deltagare under rubriken 2017 i tabell 2 är baserat på dessa inrapporterade uppgifter. I syfte att minska uppgiftslämnarbördan har Skolverket inte samlat in uppgift om yrkesområde inför uppföljningen 2018. Istället har yrkesinriktningar modellberäknats baserat på elevens antal studerade poäng inom olika kurser.⁷ Elever som under 2018 har studerat yrkeskurser som omfattar minst 100 poäng och som har en yrkesinriktning motsvarande ett nationellt yrkesprogram i gymnasieskolan har kategoriserats under den inriktningen. Förändringen i sättet att ta fram uppgift om yrkesinriktning har medfört att cirka 20 procent av deltagarna inom yrkesvux respektive lärlingsvux inte kan hänföras till en yrkesinriktning (se övriga kombinationer i tabell 2).

Tabell 2. Deltagare fördelat på yrkesinriktningar inom regional yrkesinriktad vuxenutbildning 2017 och 2018, samt förändringen mellan åren i procent.

	2017		2018		Förändring (%)
	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	
Yrkesvux	34 246	100	38 514	100	12
Vård och omsorg	16 633	49	14 646	38	-12
Barn och fritid	4 279	12	4 774	12	12
Handel och admin.	3 138	9	1 770	5	-44
Restaurang och livsmedel	1 911	6	1 637	4	-14
Industriteknik	1 724	5	1 601	4	-7
Bygg och anläggning	1 582	5	1 217	3	-23
EI och energi	1 533	5	1 445	4	-6
Fordon och transport	1 153	3	854	2	-26
VVS och fastighet	823	2	1 178	3	43
Hantverk	644	2	805	2	25
Naturbruk	507	2	509	1	+/-0
Hotell och turism	319	1	137	0	-57
Övriga kombinationer	-	-	7 941	21	-
Lärlingsvux	2 902	100	3 515	100	21
Restaurang och livsmedel	608	21	419	12	-31
Bygg och anläggning	570	20	311	9	-45
Barn och fritid	547	19	789	22	44
Vård och omsorg	413	14	493	14	19

⁶ Med undantag för uppgiften om inriktningar inom yrkesförarutbildningen vilka är framtagna på samma sätt 2018 som 2017.

⁷ Studerade poäng avser hur många kurspoäng en kurs ger totalt efter att kursen har fullföljts. För vissa deltagare saknas uppgiften om kursens totala poäng och dessa deltagare har i analysen istället tillgetts förbrukade poäng på kursen, det vill säga antal poäng på kursen som deltagaren har tillgodoräknat sig.

	2017		2018		Förändring (%)
	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	
Fordon och transport	180	6	171	5	5
Handel och admin.	153	5	80	2	-48
Hotell och turism	95	3	80	2	-16
Hantverk	90	3	96	3	7
VVS och fastighet	80	3	87	2	9
Industriteknik	76	3	103	3	36
El och energi	64	2	36	1	44
Naturbruk	26	1	20	1	-23
Övriga kombinationer	-	-	830	24	-
Yrkesförarutbildning	1 044	100	1 594	100	53
Persontransport 500 vp	566	54	692	43	22
Godstransport 800 vp	411	39	798	50	94
Godstransport 600 vp	67	6	104	7	55

Not: Resultaten presenteras i fallande ordning efter antalet deltagare 2017. Elever som under 2018 har studerat yrkeskurser som omfattar minst 100 poäng och som har en yrkesinriktning motsvarande ett nationellt yrkesprogram i gymnasieskolan har kategoriserats under den inriktningen. Detta är med undantag för uppgiften om inriktningar inom yrkesförarutbildningen vilka är framtagna på samma sätt 2018 som 2017. Kategorin ”övriga kombinationer” avser elever som har läst minst 100 poäng yrkeskurser men som inte kan hänföras till en enskild inriktning.

Totalt har antalet deltagare inom regional yrkesinriktad vuxenutbildning ökat med 14 procent mellan 2017 och 2018. Den största procentuella ökningen finns inom yrkesförarutbildningen. Förändringen bör dock tolkas med viss försiktighet eftersom uppgiften om yrkesinriktning är framtagen på olika sätt mellan åren.

Inom yrkesvux finns flest deltagare inom vård och omsorg. Totalt 49 procent av deltagarna studerade vård och omsorg 2017 och 38 procent av deltagarna gjorde det 2018. Inom lärlingsvux finns den största andelen deltagare 2017 inom restaurang och livsmedel, medan den största andelen deltagare 2018 finns inom barn och fritid. Inom inriktningen barn och fritid har andelen deltagare också ökat med 44 procent mellan åren. Persontransport var den största inriktningen sett till andelen deltagare inom yrkesförarutbildningen 2017, men 2018 var det istället godstransport (800 verksamhetspoäng) som var störst.

I tabell 3 framgår antal och andel deltagare som läser yrkesvux respektive lärlingsvux i kombination med svenska för invandrare (sfi) eller svenska som andraspråk (sva) 2017 och 2018.

Tabell 3. Antal och andel deltagare i yrkesvux respektive lärlingsvux som läser i kombination med sfi eller sva 2017 och 2018, samt förändringen mellan åren i procent.

	2017		2018		Förändring (%)
	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	
Yrkesvux	1 907	6	4 051	11	+112
Lärlingsvux	216	7	332	9	+54
Totalt	2 123	6	4 383	10	+106

Antalet deltagare inom yrkesvux som läser yrkesvux i kombination med sfi eller svenska som andraspråk har mer än fördubblats mellan 2017 och 2018. Inom

lärlingsvux har antalet deltagare som läser lärlingsvux i kombination med sfi eller svenska som andraspråk ökat med 54 procent. Totalt sett är det 10 procent av deltagarna inom yrkesvux och lärlingsvux som 2018 studerar sfi eller svenska som andraspråk parallellt med andra studier.

Bakgrundsinformation om eleverna

I tabell 4 framgår könsfördelningen bland elever inom regional yrkesinriktad vuxenutbildning. Andelen män inom regionalt yrkesvux har ökat med 3 procentenheter mellan åren. Det är inom yrkesvux som andelen män har ökat. Inom lärlingsvux och yrkesförarutbildningen har däremot andelen kvinnor ökat något.

Tabell 4. Antal och andel kvinnor och män inom regional yrkesinriktad vuxenutbildning 2017 och 2018.

	2017		2018	
	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
Yrkesvux				
Kvinnor	22 993	67	26 137	64
Män	11 195	33	14 684	36
Lärlingsvux				
Kvinnor	1 602	55	2 141	60
Män	1 297	45	1 438	40
Yrkesförarutbildning				
Kvinnor	162	16	282	18
Män	874	84	1 302	82
Totalt				
Kvinnor	24 585	65	28 193	62
Män	13 108	35	16 983	38

I tabell 5 framgår åldersfördelningen bland eleverna. Andelen elever som faller inom de olika åldersspannen har totalt sett inte förändrats mellan åren. Inom yrkesvux och yrkesförarutbildningen har däremot andelen elever upp till 24 år ökat något. Båda åren är medelåldern 33 år, och medianåldern 31 år.

Tabell 5. Antal elever inom olika åldersgrupper 2017 och 2018. Andel (procent) inom parentes.

	-24 år	25-29 år	30-34 år	35-44 år	45- år
2017					
Yrkesvux	6 241 (18)	7 722 (23)	6 159 (18)	8 223 (24)	5 843 (17)
Lärlingsvux	717 (25)	728 (25)	465(16)	620 (21)	369 (13)
Yrkesförarutbildning	165 (16)	226 (22)	168 (16)	247 (24)	230 (22)
Totalt	8 864 (24)	8 235 (22)	6 377 (17)	8 502 (23)	5 715 (15)
2018					
Yrkesvux	9 497 (23)	8 896 (22)	6 933 (17)	9 356 (23)	6 139 (15)
Lärlingsvux	940 (26)	797 (22)	586 (16)	789 (22)	467 (13)
Yrkesförarutbildning	350 (22)	351 (22)	272 (17)	377 (24)	234 (15)
Totalt	10 612 (24)	9 861 (22)	7 644 (17)	10 311 (23)	6 748 (15)

Not: Notera att åldersspannet för populationen från 35 år större än för de övriga grupperna.

I tabell 6 framgår antal och andel utrikes och inrikes födda elever. Andelen elever som är födda utomlands har ökat något mellan 2017 och 2018. År 2017 utgjorde andelen utrikes födda 45 procent av eleverna och 2018 utgjorde de 49 procent. Det är inom yrkesvux och lärlingsvux som andelen utrikes födda har ökat. Inom yrkesförarutbildningen är andelen oförändrad.

Tabell 6. Antal och andel elever som är födda i Sverige respektive utomlands 2017 och 2018.

	2017		2018	
	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
Yrkesvux				
Född i Sverige	18 647	55	20 556	50
Född utomlands	15 397	45	20 210	50
Lärlingsvux				
Född i Sverige	1 763	61	1 940	54
Född utomlands	1 131	39	1 634	46
Yrkesförarutbildning				
Född i Sverige	441	43	687	43
Född utomlands	594	57	897	57
Totalt				
Född i Sverige	20 670	55	22 821	51
Född utomlands	17 023	45	22 296	49

Av de elever som är födda utomlands hade en majoritet (53 procent) vistats i Sverige i 9 år eller mer år 2017. En minoritet, 11 procent, hade vistats i Sverige en kortare tid (0-4 år). År 2018 har andelen elever som har vistats i Sverige en kortare tid mer än fördubblats till 26 procent, medan andelen som har vistats i Sverige 9 år eller mer har minskat till 43 procent.

Tabell 7. Elevernas högsta slutförda utbildning 2017 och 2018.

	2017		2018	
	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
Yrkesvux				
Eftergymnasial	6 937	20	8 150	20
Gymnasial	19 019	56	22 109	54
Förgymnasial	7 439	22	9 392	23
Uppgift saknas	793	2	1 170	3
Lärlingsvux				
Eftergymnasial	493	17	594	17
Gymnasial	1 616	56	1 863	52
Förgymnasial	726	25	1 007	28
Uppgift saknas	64	2	115	3
Yrkesförutbildning				
Eftergymnasial	231	22	300	19
Gymnasial	548	53	882	56
Förgymnasial	247	24	383	24
Uppgift saknas	10	1	19	1
Totalt				
Eftergymnasial	7 539	20	8 877	20
Gymnasial	21 108	56	24 474	54
Förgymnasial	8 292	22	10 540	23
Uppgift saknas	754	2	1 285	3

Elevernas utbildningsnivå har inte förändrats nämnvärt mellan åren. En majoritet av eleverna har en gymnasial utbildning, medan runt 20 procent har en förgymnasial utbildning respektive en eftergymnasial utbildning. Det finns inga egentliga skillnader i utbildningsnivå mellan eleverna som studerar de olika inriktningarna.